
Kyrkomötet Organisationsutskottets betänkande 2011:12

Kyrkoherdens ansvar

Sammanfattning

I detta betänkande behandlas motion 2011:66 om kyrkoherdens ansvar. Utskottet föreslår att motionen avslås. Utskottet delar den synpunkt som framförts av Läronämnden att om motionens förslag genomförs skulle det innebära en grundläggande förändring av Svenska kyrkans ansvarsfördelning mellan förtroendevalda organ och vinningstjänsten. Vidare instämmer utskottet i Kyrkorättsutskottets uppfattning att nuvarande formulering i 5 kap. 1 § i kyrkoordningen korrekt uttrycker på vilket sätt kyrkoherden har att utföra sitt uppdrag.

Utskottets förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2011:66.

Motionens förslag

Motion 2011:66 av Staffan Holmgren, Ändring av kyrkoordningens bestämmelse om kyrkoherdens ansvar

Kyrkomötet beslutar att upphäva kyrkoordningens 5 kap. 1 § andra stycket.

Yttrande från Läronämnden

Läronämnden har yttrat sig över motionen i Ln 2011:7y, *bilaga 1*.

Yttrande från andra utskott

Kyrkorättsutskottet har yttrat sig över motionen i Kr 2011:14y, *bilaga 2*.

Bakgrund

I 5 kap. 1 § i kyrkoordningen anges att kyrkoherden utifrån avgivna vagningslöften och på eget ansvar ska fullgöra de uppgifter som anges i kyrkoordningen. Denna formulering fanns tidigare i 2 kap. 6 §. Av 2 kap. 5 § framgår vidare att kyrkoherden leder all verksamhet i en församling respektive en pastoratsamfällighet. I 5 kap. 1 a § tredje stycket klargörs att kyrkoherden har ansvar för tillsyn över all verksamhet utifrån Svenska kyrkans tro, bekännelse och lära.

Slutligen anges i 4 kap. 4 och 5 §§ i kyrkoordningen att kyrkorådet ska ha omsorg om församlingens liv och att kyrkorådet gemensamt med kyrkoherden har ansvar för att församlingens grundläggande uppgift blir utförd. Kyrkorådet ska också uppmärksamta följande frågor som kan inverka på församlingens ekonomiska ställning. Även i en pastoratsamfällighet leder kyrkoherden all verksamhet i samfälligheten vilket framgår av 2 kap. 6 §.

Nuvarande utformning av dessa regler beslutades av Kyrkomötet 2009. Syftet var att skapa en tydligare ansvarsfördelning mellan kyrkoherde och kyrkoråd. Utskottet (O 2009:1) uttalade att de föreslagna bestämmelserna om kyrkoherdens ställning och ansvar i församlingen och kyrkoherdens relation till kyrkorådet inte rubbar ”principen om förening av folkligt förankrad självstyrelse och ämbetsförvaltning inom kyrkans gemensamma uppdrag”. Man uttalade vidare att förslaget innebar en viss förstärkning av kyrkoherdens ställning. Samtidigt klargjorde utskottet att den i alla organisatoriska sammanhang grundläggande principen bibehålls, att det är en styrelses uppgift att styra verksamheten, medan den operativa ledningen ligger på en anställd.

Utskottets överväganden

Kyrkoherdens ansvar

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar avslå motion 2011:66.

Utskottet delar de uppfattningar som framförts i Läronämndens och Kyrkorättsutskottets betänkanden.

Läronämnden menar att om motionens förslag genomförs skulle det innebära en grundläggande förändring av Svenska kyrkans ansvarsfördelning mellan förtroendevalda organ och vigningstjänsten och därmed vår kyrkas episkopala struktur.

Kyrkorättsutskottet antecknar att kyrkorådet styr verksamheten och att kyrkoherden leder den i alla delar. Det menar att nuvarande formulering i 5 kap. 1 § i kyrkoordningen korrekt uttrycker på vilket sätt kyrkoherden har att utföra sitt uppdrag.

På dessa grunder bör motion 2011:66 avslås.

Uppsala den 29 september 2011

På Organisationsutskottets vägnar

Torgny Larsson, ordförande

Per Westberg, sekreterare

Beslutande: Torgny Larsson, ordförande, Marta Axner, Anton Härder, Anna Brandoné, Fredrik Upmark, Anders Björkman, Ingela Arheden, Ann-Britt Åsebol, Conny Tyrberg, Daniel Tisell, Per Lindberg, Sofia Särdaqvist, Irene Oskarsson, Susann Torgerson och Carin Åblad Lundström.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Aina Andersson, Micael Åsman, Sten-Arne Burman, Rolf Persson, Birgit Kullingsjö, Camilla Widepalm Heurén, Per Ingvarsson, Marika Markovits, Peder Fohlin, Christer Kax Sundberg och Celina Falk.

Biskoparna Erik Aurelius och Eva Brunne har deltagit i utskottets överläggningar.

Kyrkomötet
Läronämndens yttrande 2011:7y

Kyrkoherdens ansvar

Läronämndens yttrande över motion 2011: 66

Att kyrkoherden enligt 5 kap. 1 § andra stycket i kyrkoordningen ska fullgöra sina uppgifter på eget ansvar, understryker vigningstjänstens del i det gemensamma ansvaret. Om motionens förslag genomfördes skulle det innebära en grundläggande förändring av Svenska kyrkans ansvarsfördelning mellan förtroendevalda organ och vigningstjänsten och därmed av vår kyrkas episkopala struktur.

Uppsala den 24 augusti 2011

På Läronämndens vägnar

Anders Wejryd, ordförande

Christopher Meakin, sekreterare

Närvarande: Ärkebiskop Anders Wejryd, ordförande, biskop Ragnar Persenius, biskop Martin Modéus, biskop Hans-Erik Nordin, biskop Jan-Olof Johansson, biskop Antje Jackelén, biskop Esbjörn Hagberg, biskop Tuulikki Koivunen Bylund, biskop Hans Stiglund, biskop Sven-Bernhard Fast, biskop Eva Brunne, Thomas Ekstrand, Eva Hamberg, Anna Karin Hammar, Margarethe Isberg, Karin Johannesson, Fredrik Lindström, Jesper Svartvik och Kristin Zeiler.

Kyrkomötet
Kyrkorättsutskottets yttrande 2011:14y

Ändring av kyrkoordningens bestämmelse om kyrkoherdens ansvar

---

Till Organisationsutskottet

Kyrkorättsutskottets yttrande över motion 2011:66

Ansvarsfördelning mellan kyrkoråd och kyrkoherde, som representant för vignings-tjänsten, framgår av 2 kap. 5 § och 4 kap. 5–7 §§ i kyrkoordningen. Principen är att kyrkorådet styr verksamheten och att kyrkoherden leder den i alla delar. Bestämmelsen i 5 kap. 1 § i kyrkoordningen ändrar inte denna princip och Kyrkorättsutskottet menar att nuvarande formulering korrekt uttrycker på vilket sätt kyrkoherden har att utföra sitt uppdrag. Motionen avstyrks.

Om förslaget genomförs måste ett datum för ikraftträdande anges.

Uppsala den 28 september 2011

På Kyrkorättsutskottets vägnar

Margareta Andersson, ordförande

Göran Oscarsson, sekreterare

Beslutande: Margareta Andersson, ordförande, Jerry Adbo, Vanja Björsson, Jan Erik Forsberg, Mari Lönnerblad, Anki Erdmann, Anna-Karin Westerlund, Mikael Härdig, Micael Dahlberg, Stig Göran Fransson, Anders Roos, Anders Linger, Helena Klahr Fast, Vivianne Wetterling och Marie-Helena Dahlberg.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Christina Andersson, Maria Lagerman, Carola Björkman, Marja-Liisa Jernberg, Lena Lindström, Torkel Selin, Anna Malmqvist, Håkan Sunnliden och Hans Weichbrodt.

Biskop Jan-Olof Johansson har deltagit i utskottets överläggningar.